

М. П. ШЕРЕМЕТЕВ, В. И. ТУЛЬЧИЙ

деякі питання згину пластиночок з підкріпленням

I. ГРАНИЧНІ УМОВИ ЗАДАЧІ

Нехай задана область анізотропної пластинки ослаблена отвором, край якого підкріплений тонким пружним ізотропним кільцем постійного перерізу. До зовнішнього контуру пластинки прикладені згинаючі і крутячі моменти, а на підкріпляюче кільце діють віднесені до одиниці довжини дуги згинаючі моменти $m(s)$ і перерізаючі сили $p(s)$.

Нехай одна з головних осей інерції поперечного перерізу кільця лежить в площині недеформуючої осі кільця. Припустимо, що пластинка в кожній точці має одну площину пружної симетрії, паралельну її середній площині. Помістивши початок координат в центрі тяжіння кільця, приймемо середню площину за площину xy і направимо вісь oz вниз.¹

Якщо прийняти вісь підкріпляючого кільця за контур спаю, то її рівняння в параметричній формі буде мати вигляд:

$$x = x(s), \quad y = y(s),$$

де s — довжина дуги осі підкріплюючого кільця.

За додатній напрямок обходу контуру приймемо такий, при якому область пластиинки залишається зліва.

При взаємодії плити і кільця з умов статичної рівноваги випливає рівність

$$M_n = M_{1n}, \quad N_n + \frac{\partial H_{n\tau}}{\partial s} = N_{1n} + \frac{\partial H_{1n\tau}}{\partial s}, \quad (1.1)$$

де M_{1n} , N_{1n} , $H_{1n\tau}$ — відповідні згинаючі моменти, перерізаючі сили і крутячі моменти, які діють на кільце зі сторони пластинки, а M_n , N_n , $H_{n\tau}$ — однотипні величини, але характеризуючі дію кільця на пластинку.

С. Г. Лехніцький в роботі [1] показав, що умови (1.1) рівносильні співвідношенням

$$\frac{4}{3} h^3 Re \left[\frac{P_1}{\mu_1} \varphi'_1(z_1) + \frac{P_2}{\mu_2} \psi'_2(z_2) \right] = - \int_0^s (M_{1n} dy + f dx) - C_0 x + C_1; \quad (1.2)$$

$$\frac{4}{3} h^3 Re [q_1 \varphi'_1(z_1) + q_2 \psi'_2(z_2)] = \int_0^s (-M_{1n} dx + f dy) + C_0 y + C_2. \quad (1.3)$$

¹ Припускаємо, що контур спаю має дотичну, яка неперервно змінюється.

Тут C_0, C_1, C_2 — дійсні постійні, крім того, покладено

$$f = \int_0^s \left(\frac{\partial H_{1n\tau}}{\partial \alpha} + N_{1n} \right) d\alpha.$$

Далі, на контурі спаю пластинки і кільця, крім співвідношень (1.1), мають місце рівності

$$[W(s)=W_1(s)], \quad \frac{\partial W}{\partial n} = \gamma, \quad (1.4)$$

де $W(s), W_1(s)$ — відповідно прогин середньої площини пластинки і прогин осі кільця, а γ — кут кручення пружної лінії кільця.

Використовуючи залежність $W_1(s)$ і γ від діючого на кільце навантаження, ми, як показано в роботі [2], одержимо

$$\frac{\partial W_1}{\partial s} = \Theta_{Ox}\dot{y} - \Theta_{Oy}\dot{x} + \dot{y} \int_0^s \varepsilon_x ds - \dot{x} \int_0^s \varepsilon_y ds; \quad (1.5)$$

$$\gamma = \Theta_{Ox}\dot{x} + \Theta_{Oy}\dot{y} + \dot{x} \int_0^s \varepsilon_x ds + \dot{y} \int_0^s \varepsilon_y ds.$$

Причому,

$$\varepsilon_x = \left(\frac{1}{A} \dot{y}^2 + \frac{1}{C} \dot{x}^2 \right) L_x + \dot{x} \dot{y} \left(\frac{1}{C} - \frac{1}{A} \right) L_y; \quad (1.6)$$

$$\varepsilon_y = \left(\frac{1}{A} \dot{x}^2 + \frac{1}{C} \dot{y}^2 \right) L_y + \dot{x} \dot{y} \left(\frac{1}{C} - \frac{1}{A} \right) L_x.$$

І крім того,

$$L_y + iL_x = L_{Oy} + iL_{Ox} + [\bar{z}(s) - \bar{z}_0(s)] V_{Oz} - i \int_0^s \bar{z} M_{1n} d\alpha - \int_0^s [\bar{z}(s) - \bar{z}(s)] \left[N_{1n} + \frac{\partial H_{1n\tau}}{\partial \alpha} \right] d\alpha - \int_0^s [\bar{z}(s) - \bar{z}(\alpha)] p(\alpha) d\alpha - i \int_0^s \bar{z}(s) m(s) ds, \quad (1.7)$$

де L_x і L_y — проекції головного моменту всіх сил, діючих на підкріплююче кільце Θ_{Ox}, Θ_{Oy} , L_{Ox}, L_{Oy} , V_{Oz} — довільні дійсні постійні, $\dot{x} = \frac{dx}{ds}$, $\dot{y} = \frac{dy}{ds}$ а A і C — відповідні жорсткості на згин і крутіння для підкріплюючого кільця.

Як відомо [2], співвідношення (1.4) еквівалентні двом умовам, записаним з допомогою функцій φ_1 і ψ_2 .

$$2Re[\varphi'_1(z_1) + \psi'_2(z_2)] = \frac{\partial W_1}{\partial s} \dot{x} - \gamma \dot{y};$$

$$2Re[\mu_1 \varphi'_1(z_1) + \mu_2 \psi'_2(z_2)] = \frac{\partial W_1}{\partial s} \dot{y} + \gamma x. \quad (1.8)$$

З метою скорочення запису надалі, покладемо

$$\Omega_1(z_1 z_2) = \frac{P_1}{\mu_1} \varphi'_1(z_1) + \frac{P_2}{\mu_2} \psi'_2(z_2), \quad \Omega_2(z_1 z_2) = \varphi'_1(z_1) + \psi'_2(z_2);$$

$$\Omega_3(z_1 z_2) = q_1 \varphi'_1(z_1) + q_2 \psi'_2(z_2), \quad \Omega_4(z_1 z_2) = \mu_1 \varphi'_1(z_1) + \mu_2 \psi'_2(z_2). \quad (1.9)$$

Прийнявши до уваги (1.9), помітимо, що

$$2Re \Omega_2(z_1 z_2) = Re \left\{ \left[\frac{\partial W_1}{\partial s} - i\gamma \right] \bar{z} \right\}, \quad 2Re \Omega_4(z_1 z_2) = -I_m \left\{ \left[\frac{\partial W_1}{\partial s} - i\gamma \right] \bar{z} \right\}. \quad (1.10)$$

Поклавши $A = \kappa C$, де κ — довільна величина, і переконуючись в справедливості рівностей

$$\begin{aligned} k\dot{x} + iy &= \frac{1}{2} [\dot{z}(1+k) + \bar{z}(k-1)], \quad \dot{x} + ik\dot{y} = \\ &= \frac{1}{2} [\dot{z}(1+k) - \bar{z}(k-1)] \end{aligned} \quad (1.11)$$

на основі (1.5) і (1.6) з (1.10), знайдемо

$$2Re \Omega_2(z_1 z_2) = Re \left\{ -\Theta_{Oy} - \frac{1}{2A} \int_0^s [(L_y + iL_x)(k+1) - \bar{z}^2 (L_y - iL_x)(k-1)] ds \right\}; \quad (1.12)$$

$$2Re \Omega_4(z_1 z_2) = I_m \left\{ \Theta_{Ox} + \frac{1}{2A} \int_0^s [(L_y + iL_x)(k+1) - \bar{z}^2 (L_y - iL_x)(k-1)] ds \right\}. \quad (1.13)$$

Праві частини співвідношень (1.12) і (1.13), як це видно з (1.7), можуть бути явно виражені через діюче на кільце навантаження.

Розглянувши випадок ізотропної пластинки і міркуючи аналогічно викладеному вище, остаточно одержимо

$$\begin{aligned} (3 + \mu) \bar{\varphi}(\bar{z}) - (1 - \mu) [\bar{z} \varphi'(z) + \psi(z)] &= \frac{1}{2D} \int_0^s \left[-M_{1n} + \right. \\ &\quad \left. + i \int_0^s \left(\frac{\partial H_{1n}}{\partial \alpha} + N_{1n} \right) d\alpha \right] \bar{z} ds_1 + iC \bar{z} - C_1; \end{aligned} \quad (1.14)$$

$$\begin{aligned} \bar{\varphi}(\bar{z}) + \bar{z}\varphi'(z) + \psi(z) = & -\frac{1}{2}(\Theta_{Oy} + i\Theta_{Ox}) - \frac{1}{4A} \int_0^s [(L_y + iL_x)(\kappa + 1) + \\ & + (\kappa - 1)\bar{z}^2(iL_x - L_y)] ds, \end{aligned} \quad (1.15)$$

де також прийнято, що $A = \kappa C$, а вираз $L_y + iL_x$ має значення, вказане в (1.7).

Інколи, при рішенні конкретних задач, доцільно замість чотирьох умов виду (1.2), (1.3), (1.12), (1.13) користуватись однією, яка може бути одержана з них слідуючим шляхом.

В рівностях (1.2) помножимо першу на i і вирахуємо її з другої. Використовуючи при цьому позначення (1.9) знайдемо

$$\frac{4}{3}h^3 [Re \Omega_3(z_1 z_2) - iRe \Omega_1'(z_1 z_2)] = \int_0^s (-M_{1n} + if) \bar{z} ds + iC_0 \bar{z} + C_3, \quad (1.16)$$

де $C_3 = C_2 - iC_1$.

Подібним шляхом з рівностей (1.10) одержимо

$$Q(z_1 z_2) = \left(\frac{\partial W_1}{\partial s} - i\gamma \right) \bar{z}, \quad (1.17)$$

де покладено

$$Q(z_1 z_2) = 2 \{Re \Omega_2(z_1 z_2) - iRe \Omega_4(z_1 z_2)\}. \quad (1.17a)$$

Враховуючи (1.13) і диференціюючи рівність (1.17) по s , одержимо

$$\frac{\partial Q}{\partial s} = -\frac{1}{2A} [(L_y + iL_x)(\kappa + 1) - \bar{z}^2(L_y - iL_x)(\kappa - 1)]. \quad (1.18)$$

Далі, підставимо в праву частину (1.18) замість виразу $L_y + iL_x$ його значення з (1.7). Об'єднуючи перетворену таким шляхом рівність (1.18) з співвідношенням (1.16), одержимо

$$\begin{aligned} & B_1 \dot{z}_1 \Phi'_1(z_1) + B_2 \dot{z}_2 \Psi'_2(z_2) + B_3 \bar{z}_1 \bar{\Phi}'_1(\bar{z}_1) + B_4 \bar{z}_2 \bar{\Psi}'_2(\bar{z}_2) + \\ & + R_1 \Phi_2(z_1) + R_2 \Psi_2(z_2) + R_3 \bar{\Phi}_1(\bar{z}_1) + R_4 \bar{\Psi}_2(\bar{z}_2) + \dot{z}^2 [P_{10} \Phi_1(z_1) + \\ & + P_{20} \Psi_2(z_2) + P_{30} \bar{\Phi}_1(\bar{z}_2) + P_{40} \bar{\Psi}_2(\bar{z}_2)] = f_1 + if_2, \end{aligned} \quad (1.19)$$

де введено позначення

$$\begin{aligned} f_1 + if_2 = & -(\kappa + 1) \left\{ L_{Oy} + iL_{Ox} + [\bar{z}(s) - \bar{z}_0(s)] V_{Oz} + C_0 \bar{z} - iC_3 - \right. \\ & - \int_0^s [\bar{z}(s) - \bar{z}(\alpha)] p(\alpha) d\alpha - i \int_0^s \bar{z} m(s) ds \Big\} - \bar{z}^2(\kappa - 1) \left\{ iL_{Ox} - L_{Oy} - [z(s) - \right. \\ & \left. - z_0(s)] V_{Oz} - C_0 z - iC_3 + \int_0^s [z(s) - z(\alpha)] p(\alpha) d\alpha - i \int_0^s z m(s) ds \right\}; \quad (1.20) \end{aligned}$$

$$B_j = 2A(1 - i\mu_j); \quad B_{\kappa_1} = 2A(1 - i\bar{\mu}_{\kappa_1});$$

$$R_j = \frac{2}{3}(\kappa + 1)h^3 \left[\frac{p_j}{\mu_j} + iq_j \right]; \quad R_{\kappa_1} = \frac{2}{3}(\kappa + 1)h^3 \left[\frac{p_{\kappa_1}}{\mu_{\kappa_1}} + i\bar{q}_{\kappa_1} \right];$$

$$P_{j_0} = \frac{2}{3}(\kappa - 1)h^3 \left[iq_j - \frac{p_j}{\mu_j} \right]; \quad P_{\kappa_1 0} = \frac{2}{3}(\kappa - 1)h^3 \left[i\bar{q}_{\kappa_1} - \frac{\bar{p}_{\kappa_1}}{\bar{\mu}_{\kappa_1}} \right];$$

$$\varphi'_1(z_1) = \Phi_1(z_1); \quad \psi'_2(z_2) = \Psi_2(z_2); \quad (j = 1, 2) (\kappa_1 = 3, 4).$$

При цьому постійні $p_1, p_2, \dots, \bar{q}_2$ відомим шляхом виражаються через пружні постійні пластинки.

Міркуючи аналогічно, з співвідношень (1.14) і (1.15), написаних для випадку ізотропної пластинки, знайдемо

$$\begin{aligned} & 2A[\bar{z}\bar{\varphi}'(\bar{z}) + \bar{z}\varphi'(z) + \bar{z}\bar{z}\varphi''(z) + \bar{z}\psi'(z)] + iD(\kappa + 1)[(3 + \mu)\bar{\varphi}(\bar{z}) - \\ & - (1 - \mu)(\bar{z}\varphi'(z) + \psi(z))] + iD(\kappa - 1)\bar{z}^3[(3 + \mu)\varphi(z) - \\ & - (1 - \mu)(\bar{\psi}(\bar{z}) + z\bar{\varphi}'(\bar{z}))] = f_1 + if_2. \end{aligned} \quad (1.21)$$

При цьому

$$\begin{aligned} f_1 + if_2 = & -\frac{\kappa + 1}{2} \left\{ \bar{z}V_{Oz}^1 - C_0^1 - i \int_0^s \bar{z}m(s)ds - \int_0^s [\bar{z}(s) - \right. \\ & \left. - z(\alpha)]p(\alpha)d\alpha \right\} - \frac{\kappa - 1}{2}\bar{z}^2 \left\{ C_0^1 - zV_{Oz}^1 - i \int_0^s z m(s)ds + \right. \\ & \left. + \int_0^s [z(s) - z(\alpha)]p(\alpha)d\alpha \right\}, \end{aligned}$$

де

$$V_{Oz}^1 = C_0 + V_{Oz}; \quad C_0^1 = iL_{Ox} - L_{Oy} + z_0 V_{Oz} + iC_1. \quad (1.22)$$

Таким чином, питання про підкріплення контуру анізотропної пластинки зводиться до визначення аналітичних функцій $\varphi_1(z_1)$ і $\psi_2(z_2)$ з чотирьох граничних умов виду (1.2), (1.3), (1.12), (1.13) або з одної умови, записаної в формі (1.19). У випадку ізотропної пластинки початковими можуть бути як умови (1.14), (1.15), так і співвідношення (1.21), з яких і визначаються аналітичні функції $\varphi(z)$ і $\psi(z)$, що рішують поставлену задачу.

Основні співвідношення, раніше одержані в роботі для випадку рівних жорсткостей, легко визначити з наших граничних умов, поклавши в них $\kappa = 1$.

ВИЗНАЧЕННЯ НАПРУЖЕНОГО СТАНУ ПІДКРИПЛЮЮЧОГО КІЛЬЦЯ

Пригадуючи (1.18) і виносячи за скобки $\bar{z}$, можемо написати

$$\frac{\partial Q}{\partial s} = -\frac{\dot{z}}{2A} [\dot{z}(\kappa + 1)(L_y + iL_x) - \bar{z}(\kappa - 1)(L_y - iL_x)], \quad (2.1)$$

або

$$\frac{\partial Q}{\partial s} = -\frac{\dot{z}}{A} [L_n + i\kappa L_\tau], \quad (2.2)$$

де

$$L_n = -L_x \cos \alpha - L_y \sin \alpha, \quad L_\tau = L_y \cos \alpha - L_x \sin \alpha, \quad \alpha = \arg z. \quad (2.3)$$

Далі, тому що $W = 2Re[\varphi_1(z_1) + \psi_2(z_2)]$, то

$$Q(z_1 z_2) = \frac{\partial W}{\partial x} - i \frac{\partial W}{\partial y}. \quad (2.4)$$

Диференцюючи рівність (2.4) по s , одержимо

$$\frac{\partial Q}{\partial s} = \frac{1}{2} \left[(\dot{z} + \bar{z}) \frac{\partial^2 W}{\partial x^2} + (\bar{z} - \dot{z}) \frac{\partial^2 W}{\partial y^2} - 2i\dot{z} \frac{\partial^2 W}{\partial x \partial y} \right]. \quad (2.5)$$

Отже, враховуючи (2.5) і помноживши ліву і праву частину рівності (2.2) на $\dot{z}$, напишемо

$$(1 + \dot{z}^2) \frac{\partial^2 W}{\partial x^2} + (1 - \dot{z}^2) \frac{\partial^2 W}{\partial y^2} - 2i\dot{z}^2 \frac{\partial^2 W}{\partial x \partial y} = -\frac{2}{A} [L_n + i\kappa L_\tau]. \quad (2.6)$$

Як відомо,

$$\begin{aligned} M_x &= -\frac{2}{3} h^3 \left[B_{11} \frac{\partial^2 W}{\partial x^2} + B_{12} \frac{\partial^2 W}{\partial y^2} + 2B_{16} \frac{\partial^2 W}{\partial x \partial y} \right]; \\ M_y &= -\frac{2}{3} h^3 \left[B_{12} \frac{\partial^2 W}{\partial x^2} + B_{22} \frac{\partial^2 W}{\partial y^2} + 2B_{26} \frac{\partial^2 W}{\partial x \partial y} \right]; \\ H_{xy} &= -\frac{2}{3} h^3 \left[B_{16} \frac{\partial^2 W}{\partial x^2} + B_{26} \frac{\partial^2 W}{\partial y^2} + 2B_{66} \frac{\partial^2 W}{\partial x \partial y} \right]. \end{aligned} \quad (2.7)$$

Розрішивши систему (2.7) відносно $\frac{\partial^2 W}{\partial x^2}$, $\frac{\partial^2 W}{\partial y^2}$ і $\frac{\partial^2 W}{\partial x \partial y}$, одержимо

$$\frac{\partial^2 W}{\partial x^2} = b_1 M_x + b_2 M_y + b_3 H_{xy};$$

$$\frac{\partial^2 W}{\partial y^2} = d_1 M_x + d_2 M_y + d_3 H_{xy}; \quad (2.8)$$

$$\frac{\partial^2 W}{\partial x \partial y} = a_1 M_x + a_2 M_y + a_3 H_{xy}.$$

Коефіцієнти $b_1, b_2 \dots a_2, a_3$ виражаються через коефіцієнти системи (2.7) відомим шляхом. Наприклад

$$\begin{aligned} a_1 &= -\frac{3}{2} h^3 \left[\frac{B_{12}(B_{16}^2 - B_{11}B_{66}) - B_{16}(B_{12}B_{16} - B_{11}B_{26})}{(B_{12}^2 - B_{11}B_{22})(B_{16}^2 - B_{11}B_{66}) - B_{11}^2(B_{16} - B_{26})^2} \right]; \\ a_2 &= -\frac{3}{2} h^3 \left[\frac{B_{11}(B_{11}B_{66} - B_{16}^2)}{(B_{12}^2 - B_{11}B_{22})(B_{16}^2 - B_{11}B_{66}) - B_{11}^2(B_{16} - B_{26})^2} \right]; \quad (2.9) \\ a_3 &= -\frac{3}{2} h^3 \left[\frac{B_{11}(B_{16}B_{12} - B_{11}B_{26})}{(B_{12}^2 - B_{11}B_{22})(B_{16}^2 - B_{11}B_{66}) - B_{11}^2(B_{16} - B_{26})^2} \right]. \end{aligned}$$

Враховуючи (2.8) і відділяючи дійсну і уявну частини рівності (2.6), знайдемо

$$\begin{aligned} L_n &= -\frac{A}{2} Re \{ [(1 + \dot{z}^2) b_1 - (1 - \dot{z}^2) a_1 - 2i\dot{z}^2 d_1] M_x + [(1 + \dot{z}^2) b_2 + \\ &+ (1 - \dot{z}^2) a_2 - 2i\dot{z}^2 d_2] M_y + [(1 + \dot{z}^2) b_3 + (1 - \dot{z}^2) a_3 - 2i\dot{z}^2 d_3] H_{xy} \}; \\ L_\tau &= -\frac{C}{2} I_m \{ [(1 + \dot{z}^2) b_1 - (1 - \dot{z}^2) a_1 - 2i\dot{z}^2 d_1] M_x + [(1 + \dot{z}^2) b_2 + \\ &+ (1 - \dot{z}^2) a_2 - 2i\dot{z}^2 d_2] M_y + [(1 + \dot{z}^2) b_3 + (1 - \dot{z}^2) a_3 - 2i\dot{z}^2 d_3] H_{xy} \}. \end{aligned} \quad (2.10)$$

Внаслідок того, що $H_{1n\tau} = L_\tau$ з (1.1) витікає рівність

$$N_{1n} = N_n + \frac{\partial H_{n\tau}}{\partial s} - \frac{\partial L_\tau}{\partial s},$$

де

$$\begin{aligned} N_n &= -(N_x \cos(nx) + N_y \cos(ny)); \\ H_{n\tau} &= (M_y - M_x) \cos(nx) \cos(ny) + H_{xy} [\cos^2(nx) - \cos^2(ny)]. \end{aligned}$$

Таким чином, знаючи напружений стан анізотропної пластинки, ми можемо, використовуючи співвідношення (2.10) і (2.11) визначити напружений стан підкріплюючого кільця.

У випадку ізотропної пластинки співвідношення (2.10) і (2.11) значно спрощуються і приводяться до слідуючих формул

$$L_n = \frac{A}{D(1 - \mu^2)} [M_\tau - \mu M_n]; \quad L_\tau = \frac{C}{D(1 - \mu^2)} H_{n\tau}. \quad (2.12)$$

Далі, враховуючи, що $H_{1n\tau} = L_\tau$ з (1.1) одержимо

$$N_{1n} = N_n + \left[1 - \frac{C}{D(1 - \mu)} \right] \frac{dH_{n\tau}}{ds}. \quad (2.13)^1$$

¹ Інакше ці формули одержані в дипломній роботі М. І. Швайко (Львівський державний університет ім. Ів. Франка, 1955 р.), виконаної під керівництвом М. П. Шереметева.

Напружений стан кільця можна визначити і безпосередньо через функції $\varphi_1(z_1)$ і $\psi_2(z_2)$.

З цією метою в праву частину (1.17а) замість $\Omega_2(z_1z_2)$ і $\Omega_4(z_1z_2)$ підставимо їх значення з (1.9) і продиференцюємо його по s

$$\frac{\partial Q}{\partial s} = 2Re[\dot{z}_1 \varphi''_1(z_1) + \dot{z}_2 \psi''_2(z_2)] - i2Re[\mu_1 \dot{z}_1 \varphi''_1(z_1) + \mu_2 \dot{z}_2 \psi''_2(z_2)]. \quad (2.14)$$

Помноживши рівність (2.2) на $e^{i\alpha}$ і відділяючи уявну і дійсну частини одержаного співвідношення, можемо, враховуючи (2.17), написати

$$L_n = -A2Re[\dot{z}_1(\sin\alpha - \mu_1 \cos\alpha) \varphi''_1(z_1) + \dot{z}_2(\sin\alpha - \mu_2 \cos\alpha) \psi''_2(z_2)]; \quad (2.15)$$

$$L_\tau = -C2Re[\dot{z}_1(\cos\alpha + \mu_1 \sin\alpha) \varphi''_1(z_1) + \dot{z}_2(\cos\alpha + \mu_2 \sin\alpha) \psi''_2(z_2)].$$

У випадку ізотропної пластинки співвідношення (2.15) спростяться і мають вид

$$L_n = -2ARe[\varphi'(z) + \bar{\varphi}'(\bar{z}) + \bar{z}\dot{z}^2\varphi''(z) + \dot{z}^2\psi'(z)]; \quad (2.16)$$

$$L_\tau = -2CI_m[\varphi'(z) + \bar{\varphi}'(\bar{z}) + \bar{z}\dot{z}^2\varphi''(z) + \dot{z}^2\psi'(z)].$$

БЕЗКОНЕЧНА ПЛАСТИНКА З КРУГОВИМ ОТВОРОМ

Нехай підкріплюче кільце вільне від навантаження, а напружений стан на безконечності — однорідний, тобто $M_x(\infty)$, $M_y(\infty)$, $H_{xy}(\infty)$ — величини обмежені.

Поклавши $z=\kappa\zeta$, віобразимо область пластинки на зовнішність одиничного кола γ_1 .

В нашому випадку, як відомо [3], функції $\varphi(\zeta)$ і $\psi(\zeta)$ мають вигляд

$$\varphi(\zeta) = -\frac{A}{4D(1+\mu)}R\zeta + \varphi_0(\zeta), \quad \psi(\zeta) = \frac{BR}{2D(1-\mu)}\zeta + \psi_0(\zeta), \quad (3.1)$$

де $\varphi_0(\zeta)$ і $\psi_0(\zeta)$ — голоморфні в околі безконечно віддаленої точки. На основі (3.1) напишемо

$$\varphi_0(\zeta) = \frac{a_1}{\zeta} + \frac{a_2}{\zeta^2} + \frac{a_3}{\zeta^3} + \dots; \quad \psi_0(\zeta) = \frac{a'_1}{\zeta} + \frac{a'_{-2}}{\zeta^2} + \frac{a'_{-3}}{\zeta^3} + \dots; \quad (3.2)$$

Постійним A_1 і B можемо надавати різні значення в залежності від виду навантаження:

Напружений стан	A_1	B
$M_x(\infty) = M_y(\infty) = M, H_{xy}(\infty) = 0$	$2M$	0
$M_x(\infty) = 0$ або $M_y(\infty) = 0, H_{xy}(\infty) = 0$	M	$\pm M$
$M_x(\infty) = M_y(\infty) = 0, H_{xy}(\infty) = H$	0	$2iH$

Згинаючий момент M в другому рядку беремо із знаком плюс, якщо $M_x(\infty) = 0$.

Поклавши в граничній умові (1.21) $z = \kappa\zeta$ помножимо її і рівність, що до неї спряжена, на

$$\frac{1}{2\pi i} \frac{d\sigma}{\sigma - \zeta}$$

$|\zeta| > 1$ і проінтегруємо їх по контуру γ_1 .

В результаті інтегрування одержимо

$$\begin{aligned} \frac{2A}{R} \left[\frac{1}{\zeta} \varphi'_0(\zeta) - \varphi''_0(\zeta) - \zeta \psi'_0(\zeta) \right] + D(\kappa + 1)(1 - \mu) \left[\frac{1}{\zeta} \varphi'_0(\zeta) + \psi_0(\zeta) \right] + \\ + D(\kappa - 1) \left[\frac{3 + \mu}{\zeta^2} \varphi_0(\zeta) - (1 - \mu) \frac{\bar{a}'_1}{\zeta} \right] = \frac{R\bar{B}(\kappa - 1)}{2} \zeta^{-3} + \\ + \frac{A_1}{D(1 + \mu)} [A - RD(1 + \mu)] \zeta^{-1}, \end{aligned} \quad (3.3)$$

$$\begin{aligned} \frac{2A}{R} \zeta \varphi'_0(\zeta) - D(\kappa + 1)(3 + \mu) \varphi_0(\zeta) - D(\kappa - 1)(1 - \mu) [\zeta \varphi'_0(\zeta) + \\ + \zeta^2 \psi_0(\zeta) - a'_1 \zeta - a'_2] = \frac{B}{2D(1 - \mu)} [2A - RD(\kappa + 1)(1 - \mu)] \zeta^{-1}. \end{aligned}$$

З другого із співвідношень (3.3) знайдемо

$$\begin{aligned} \psi_0(\zeta) = \frac{\bar{B}[RD(\kappa + 1)(1 - \mu) - 2A]}{2D^2(1 - \mu)^2(\kappa - 1)} \zeta^{-3} + \\ + \frac{2A - RD(\kappa - 1)(1 - \mu)}{RD(\kappa - 1)(1 - \mu)} \zeta^{-1} \varphi'_0(\zeta) - \frac{(\kappa + 1)(3 + \mu)}{(\kappa - 1)(1 - \mu)} \zeta^{-2} \varphi_0(\zeta) + \\ + a'_1 \zeta^{-1} + a'_2 \zeta^{-2}. \end{aligned} \quad (3.4)$$

Підставивши (3.4) в першу рівність, із (3.3) можемо написати

$$\begin{aligned} \frac{2A}{R} \left[\frac{1}{\zeta} \varphi'_0(\zeta) - \varphi''_0(\zeta) + 3B'_3 \zeta^{-3} - B'_1 \varphi'_0(\zeta) \zeta^{-1} + B_2 \zeta^{-1} \varphi'_0(\zeta) - \right. \\ \left. - 2B'_2 \zeta^{-2} \varphi_0(\zeta) + a'_1 \zeta^{-1} + 2a'_2 \zeta^{-2} \right] + D(\kappa + 1)(1 - \mu) \left[\frac{1}{\zeta} \varphi'_0(\zeta) + \right. \\ \left. + B'_3 \zeta^{-3} + B'_1 \zeta^{-1} \varphi'_0(\zeta) - B'_2 \zeta^{-2} \varphi_0(\zeta) + a'_1 \zeta^{-1} + a'_2 \zeta^{-2} \right] + \\ + D(\kappa - 1) [(3 + \mu) \zeta^{-2} \varphi_0(\zeta) - (1 - \mu) \bar{a}'_1 \zeta^{-1}] = \frac{A_1}{D(1 + \mu)} [A - \\ - RD(1 + \mu)] \zeta^{-1} + \frac{R\bar{B}(\kappa - 1)}{2} \zeta^{-3}. \end{aligned} \quad (3.5)$$

При цьому

$$\begin{aligned} B'_3 &= \frac{\bar{B}}{2D^2(\kappa-1)(1-\mu)^2} [RD(\kappa+1)(1-\mu) - 2A]; \\ B'_1 &= \frac{2A - RD(\kappa-1)(1-\mu)}{RD(\kappa-1)(1-\mu)}; \quad B'_2 = \frac{(\kappa+1)(3+\mu)}{(\kappa-1)(1-\mu)}. \end{aligned} \quad (3.6)$$

Прирівнюючи коефіцієнти при одинакових степенях змінної ζ , із (3.5) знайдемо

$$\begin{aligned} a'_1[2A + RD(\kappa+1)(1-\mu)] - RD(\kappa-1)(1-\mu)\bar{a}'_1 &= \\ = \frac{RA_1}{D(1+\mu)} [A - RD(1+\mu)] &. \end{aligned} \quad (3.7)$$

$$\begin{aligned} a'_2[1 + B'_1 + B'_2] [6A + RD(\kappa+1)(1-\mu)] + a_1 RD(\kappa-1)(3+\mu) &= \\ = -\frac{R^2(\kappa-1)}{2} \bar{B} + B'_3 [6A + RD(\kappa+1)(1-\mu)], \quad a_n &= \\ = a'_n = 0 \quad (n \geq 2) & \end{aligned} \quad (3.8)$$

Необхідним наслідком умови однозначності прогину пластинки є рівність $\bar{a}'_1 = a'_1$.

Тому з (3.7) і (3.8) витікає, що

$$a'_1 = \frac{RA_1 [A - RD(1+\mu)]}{D(1+\mu) [2A + 2DR(1-\mu)]}; \quad (3.9)$$

$$a_1 = \frac{\bar{B}D^2 R^3 (\kappa-1)^2 (1-\mu)^2 + RB[2A - RD(\kappa+1)(1-\mu)][6A + RD(\kappa+1)(1-\mu)]}{2D(1-\mu) \{R^2 D^2 (\kappa-1)^2 (1-\mu) (3+\mu) + [2A + RD(\kappa+1)(1-\mu)][6A + RD(\kappa+1)(1-\mu)]\}}.$$

Отже, поставлена задача нами рішена. На основі (3.1) і (3.2) остаточно напишемо

$$\varphi(\zeta) = -\frac{A_1 R}{4D(1+\mu)} \zeta - a_1 \zeta^{-1}; \quad (3.10)$$

$$\psi(\zeta) = \frac{BR}{2D(1-\mu)} \zeta + a'_1 \zeta^{-1} + a_3 \zeta^{-3},$$

де, враховуючи (3.4), покладемо

$$a'_3 = \frac{\bar{B}R^2(\kappa-1) + 2a_1[6A + RD(\kappa+1)(1-\mu) - RD(\kappa-1)(3+\mu)]}{2[6A + RD(\kappa+1)(1-\mu)]}.$$

Рішення для випадку $A=C$, опубліковане в роботі [4], легко одержати з (3.10), якщо $\kappa=1$.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лехницкий С. Г. О некоторых вопросах, связанных с теорией изгиба тонких плит. Прикладная математика и механика, новая серия, т. 2, в. 2, 1938.
2. Шереметьев М. П. Изгиб анизотропных и изотропных плит, ослабленных отверстием, край которого подкреплен упругим тонким кольцом ДАН УССР, № 6, 1950.
3. Савин Г. Н. Концентрация напряжений около отверстий. ГИТЛ, 1951.
4. Шереметьев М. П. Изгиб тонких плит с подкрепленным краем. Укр. мат. журн. № 1, 1953.
5. Тимошенко С. П. Сопротивление материалов, т. II, ОГИЗ, Гостехиздат, 1946, стор. 163—167.